

Crna Gora
Ministarstvo nauke

I N F O R M A C I J A
O REALIZACIJI AKTIVNOSTI ZA USPOSTAVLJANJE
NAUČNO-TEHNOLOŠKOG PARKA U PODGORICI - REALIZACIJA
STRATEŠKOG PLANA ZA USPOSTAVLJANJE PRVOG NAUČNO-
TEHNOLOŠKOG PARKA (NTP) U CRNOJ GORI

Podgorica, decembar 2017. godine

I. Uvod

Programom rada Vlade Crne Gore za 2017. godinu, 2. Tematski dio, B) Ekonomska politika i finansijski sistem, tačka 92, utvrđena je obaveza Ministarstva nauke da u IV kvartalu pripremi Informaciju o realizaciji aktivnosti za uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori.

NTP je prihvaćen kao prioritet Vlade Crne Gore u aktuelnom mandatu, u oblasti nauke i inovacija, a prepoznat je kao jedan od najznačajnijih infrastrukturnih razvojnih projekata.

Ovaj projekat Ministarstvo nauke realizuje na osnovu **Studije izvodljivosti za uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori i Strateškog plana za uspostavljanje prvog NTP u Crnoj Gori.**

Ministarstvo nauke i ranije Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije finansirali su izradu **Studije izvodljivosti za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori**, koju je izradio konzorcijum WUS Austrija sa sjedištem u Gracu, Republika Austrija. Vlada je usvojila Studiju na sjednici od **29. septembra 2011. godine.**

U ovoj Studiji predloženi su:

➤ **Tematski fokus**, odnosno predloženo je da se NTP koncentriše na 6 tema:

1. Energetska efikasnost i obnovljiva energija;
2. Poljoprivredno-prehrambene tehnologije;
3. Informaciono-komunikacione tehnologije;
4. Zdravstveno-medicinske tehnologije;
5. Prerađivačka industrija; i
6. Interdisciplinarna istraživanja.

➤ **Regionalni fokus i oblik:**

- Centrala jedinica NTP-a je u Podgorici, a tri impulsna centra u sjevernom, centralnom i južnom dijelu Crne Gore, sa mogućnošću osnivanja impulsnih centara i u drugim gradovima.

➤ **Usluge:**

- Centrala jedinica: savjetovanje/mentorstvo/treninzi na području visokih tehnologija; savjetovanje/podrška na području modela finansiranja i finansijske podrške; pravna

služba; marketing i umrežavanje; administracija i IT podrška; preduzetništva; i tehnološki transfer.

- Impulsni centri: savjetovanje/mentorstvo/treninzi na području individualnih i specifičnih tema; i savjetovanje/ podrška na području preduzetništva, modela finansiranja i finansijske podrške.

Na osnovu Studije izvodljivosti za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori, Vlada je obavezala Ministarstvo nauke da realizuje aktivnosti koje su utvrđene u Akcionom planu za implementaciju mjera utvrđenih u Studiji. Prva aktivnost odnosila se na izradu detaljnog biznis plana sa ciljem planiranja i razvoja NTP.

AREA Naučno-tehnološki park, sa sjedištem u Trstu, Republika Italija, izradio je **Strateški plan uspostavljanja NTP u Crnoj Gori**, na osnovu Međunarodnog Konkursa za izradu biznis plana za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori, koji je Ministarstvo nauke objavilo 11. jula 2012. godine. Strateški plan Vlada je usvojila na sjednici od **27. decembra 2012. godine**.

Ovim Strateškim planom utvrđeno je da se NTP u Crnoj Gori koncipira kao umrežena struktura koja će imati svoje sjedište u Podgorici i tri decentralizovane jedinice – impulsna centra, i to u: Nikšiću, Baru i Pljevljima.

U skladu sa ovim Strateškim planom, a nakon završetka realizacije uspostavljanja prvog impulsnog centra „TehnoPolis“ u Nikšiću, i njegovog početka rada 17. septembra 2016. godine, pristupilo se početnim aktivnostima na uspostavljanju centralne jedinice NTP u Podgorici.

Uz ostale instrumente podrške preduzetništvu i razvoju proizvoda visoke vrijednosti, NTP u Podgorici treba da predstavlja generator inovativnih aktivnosti i da podstiče saradnju naučnih i akademskih institucija i privrede.

NTP u Podgorici biće osnovan s ciljem da:

- Objedini preduzetničke, inovativne, naučne i privredne kapacitete;
- Ostvari jaku vezu sa lokalnim i regionalnim biznis centrima, inkubatorima, klasterima i vaučerskim šemama; i
- Unaprijedi internacionalizaciju i komercijalizaciju istraživanja, i poveća potražnju za konsultantskim uslugama, inovativnosti proizvoda i usluga, poslovnim procedurama, organizacijom i marketingom.

U NTP-u Podgorica stvoriće se mogućnosti za: realizaciju razvojnih istraživanja; njihovu komercijalizaciju i plasiranje na tržište gotovih proizvoda ili usluga; povećanje zaposlenosti i konkurentnosti privrede; i dinamičan razvoj glavnog grada Podgorice i regije u kojima je smješten NTP, sa svojim impulsnim centima, kao i ekonomski razvoj države Crne Gore.

Pored gore navedenih strateških dokumenata, projekat uspostavljanja NTP-a u Podgorici u skladu je sa: Pretpristupnim programom Crne Gore (PPCG) 2017-2018. -

Poglavlje 20 Inovacione politike i Poglavlje 25 Nauka i istraživanje; Programom ekonomskih reformi (PER) 2017-2019 - Prioritetna reformska oblast "Istraživanja i inovacije", Prioritetna reformska mjera br. 15: Uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici; kao i sa IPA II Finansijskom perspektivom 2014-2020, Sektor "Konkurentnost i inovacije", Prioritet Akcija 2. Ekonomija zasnovana na znanju, Akcija "Unapređenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora".

II. Pregled aktivnosti

II. 1. Obezbjedjivanje objekta za smještaj NTP-a

Početkom marta 2017. godine, Ministarstvo nauke (MN) i Univerzitet Crne Gore (UCG) dogovorili su se da se centralna jedinica NTP u Podgorici uspostavi u kampusu Univerziteta Crne Gore. Ministarstvo i UCG zajedno će realizovati ovaj projekat rekonstrukcije i adaptacije postojećeg objekta koji je u izgradnji, na kojem su završeni grubi građevinski radovi, a koji je bio namijenjen za: Fakultet političkih nauka, Institut za strane jezike i Farmaceutski fakultet, na bulevaru Mihaila Lalića u Podgorici.

Upravni odbor UCG donio je Zaključak broj: 02-296/1 od 22. marta 2017. godine, za prenamjenu sadržaja „Objekta 1“ namjene – univerzitetski sadržaji, na urbanističkoj parceli broj 12 u zahvatu DUP-a „Univerzitetski centar – izmjene i dopune“, List nepokretnosti broj 974 KO Podgorica, za potrebe uspostavljanja NTP Crne Gore u Podgorici, kao oblika privrednog subjekta čiji bi osnivač bio UCG ili suosnivači Vlada Crne Gore i UCG.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 8. juna 2017. godine, dala je saglasnost na ovaj zaključak za prenamjenu postojećeg objekta u izgradnji za potrebe NTP, kao i da suosnivači NTP budu Vlada Crne Gore i UCG. Pored toga, Vlada je zadužila Ministarstvo nauke i UCG da realizuju aktivnosti na realizaciji projekta uspostavljanja NTP Crne Gore u Podgorici i o tome informišu Vladu.

Koncepcija projekta je urađena sa planirane 4 etaže, u bruto površini od 14.234 m², i to: suteran, prizemlje i dva sprata. U suteranu su predviđene garaže i servisno-tehničke prostorije. Prizemlje je planirano poslovnog karaktera, kako bi se bolje odvijala intenzivna komunikacija sa spoljnim korisnicima NTP. Najveći dio ovog prostora biće namijenjen rentiranju spoljnim korisnicima. Projektovani i postojeći Atrijum planiran je kao prostor za komunikaciju i poslovne susrete. Prvi sprat treba da ima poslovno-naučni karakter, u kojem treba da se odvijaju aktivnosti generisanja novih ideja uz realizaciju konkretnih inovativnih rješenja. Na drugom spratu bi se nalazile kancelarije i laboratorije za potrebe UCG, što znači da je namijenjen za naučne aktivnosti. Arhitektura novog objekta treba da bude reprezent naučno-istraživačkog identiteta i razvoja Crne Gore.

Do sada je za izgradnju postojećeg objekta uloženo 4.333.829,39 eura iz Kapitalnog budžeta, i procijenjeno je da je za kompletnu izgradnju i opremanje NTP potrebno obezbijediti još 8.475.060,00 eura.

U potrebni iznos sredstava uračunata su sredstva za:

- izradu Projektnog zadatka za Idejno rješenje, u iznosu od 5.000.00 eura, obezbijeđenih iz kredita Svjetske banke u okviru projekta „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ (INVO);

- izradu Idejnog rješenja, u iznosu od 20.000,00 eura, iz budžeta Ministarstva nauke za 2018. godinu;
- izradu Glavnog projekta, u iznosu od 130.000,00 eura, obezbijeđenih iz kredita Svjetske banke u okviru projekta INVO; kao i
- izvođenje radova – planirana sredstva u Kapitalnom budžetu za period 2019-2021. iznose 8.320.060,00 eura.

Sa svim navedenim iznosima, ukupna sredstva za realizaciju projekta NTP su 12.808.889,39 eura.

Takođe, u toku je proces programiranja za Akcijski dokument IPA 2018. za sektor Konkurentnost i inovacije, za koji je Ministarstvo nauke predložilo nabavku opreme i obuku kadra NTP-a, ali u ovom trenutku nije moguće precizirati koji će iznos sredstava za ove namjene biti odobren.

II. 2. Pripreme za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta NTP-a

Projektni zadatak za izradu Idejnog rješenja (Technical Assistance on preparation of Terms of Reference -ToR- for the Science Technology Park in Podgorica) objavljen je početkom novembra 2017. godine u okviru projekta INVO i izabran je ekspert koji je obavezan da Projektni zadatak završi do početka decembra 2017. godine. Ukupna sredstva odobrena za ove namjene iz kredita Svjetske banke iznose 5.000,00 eura.

Nakon završetka Projektnog zadatka, u januaru 2018. godine biće objavljen Tender za izradu Idejnog rješenja, za koji je Ministarstvo nauke izdvojilo sredstva u iznosu od 20.000,00 eura. Završetak Idejnog rješenja očekuje se početkom marta 2018. godine, čime će se stvoriti uslovi za objavljivanje Tendera za Glavni projekat NTP-a. Sredstva za izradu Glavnog projekta obezbijeđena su iz kredita Svjetske banke, a u okviru projekta INVO, u iznosu od 130.000,00 eura.